

2021/2079(INI)

13.1.2022

СТАНОВИЩЕ

на комисията по земеделие и развитие на селските райони

на вниманието на комисията по регионално развитие

относно островите и политиката на сближаване: настоящо положение и
бъдещи предизвикателства
(2021/2079(INI))

Докладчик по становище: Петрос Кокалис

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по земеделие и развитие на селските райони приканва водещата комисия по регионално развитие да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че хранително-вкусовият сектор е от стратегическо значение за островите по отношение на по-устойчивото използване на природните ресурси; като има предвид, че новият представителен сценарий RCP4.5 за изменение на климата в зависимост от концентрацията на парникови газове (RCP) предвижда сериозни бъдещи проблеми за селското стопанство;
- Б. като има предвид, че земеделските стопанства на островите, повечето от които са малки стопанства, са затруднени от отдалеченото си местоположение, островния си характер, екологичните особености, зависимостта от енергия от континента, ограниченото разнообразие на производството поради местните и климатичните условия и силната зависимост от местните пазари; като има предвид, че те също така са възпрепятствани в развитието си от кризата в областта на климата, влошаването на състоянието на околната среда, загубата на биологично разнообразие и липсата на основна инфраструктура като пътища, водоснабдяване, управление на отпадъците и цифрова и здравна инфраструктура; като има предвид, че тези структурни трудности често се утежняват от липсата на напълно развити услуги от общ интерес;
- В. като има предвид, че островите, по-специално най-отдалечените региони, са много уязвими на социално-икономически кризи, както и на природни бедствия като екстремни метеорологични явления и вулканична дейност; като има предвид, че поради изолираното си местоположение и трудностите при достъпа до основни доставки от континенталните територии, като гориво или вода, островите са по-тежко засегнати от явления като пандемията от COVID-19, които създават особени трудности за земеделските стопани; като има предвид, че островните територии в ЕС представляват 80% от многообразието на Европа, дом са за много от ендемичните видове на континента и могат дори да служат като убежище за видове, които са застрашени или изложени на риск от изчезване, като същевременно представляват жизненоважни места за зимуване, места за спиране или коридори за преминаване на мигриращите птици, бозайници и безгръбначни, както и скъпоценна част от ландшафта и околната среда, която изисква специфична защита;
- Г. като има предвид, че съществен елемент от социално-икономическото развитие на островите се основава на сектори със силно изразен сезонен характер, например селското стопанство и туризма; като има предвид, че земеделските стопани на островите са страдат по-специално от по-ниска конкурентоспособност, тъй като трябва да плащат високи транспортни разходи и не могат да се ползват от икономии от мащаба, тъй като в много случаи земята е оскъден ресурс; като има предвид, че островите ще трябва да спазват стратегията „От фермата до трапезата“ като съществена част от Европейския зелен пакт, за да разработят справедливи, здравословни и екологосъобразни системи за продоволствено

снабдяване; като има предвид, че тези региони могат да бъдат в значителна степен в неблагоприятно положение поради конкуренцията от трети държави, които често не спазват едни и същи производствени стандарти в областта на околната среда и безопасността на храните и имат много по-ниски разходи за труд;

- Д. като има предвид, че въздействието на стратегията „От фермата до трапезата“ върху селскостопанското производство на ЕС може да има сериозни последици в тези региони поради слабата им конкурентоспособност спрямо вноса от трети държави и предизвикателствата, пред които са изправени при диверсификацията на своите производства;
1. призовава Комисията да подкрепи подходящи равнища на финансиране, включително чрез програмите за най-отдалечените региони на Съюза (схемата POSEI) и за малките острови в Егейско море в тяхната цялост в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП) и без бюджетни съкращения; счита, че това е необходимо, за да се повиши конкурентоспособността на селското стопанство, да се запази развитието на традиционните селскостопански дейности, да се защитят доставките на основни селскостопански продукти за тези региони, да се гарантира устойчивото управление на природните ресурси, строго да се защитят екосистемите, които са „горещи точки“ на биологичното разнообразие, да се разработят рентабилни и екологосъобразни вериги на доставки, да се насърчат късите вериги на доставки, когато това е осъществимо, да се развие диверсифициран селскостопански сектор, да се насърчи по-лесният достъп до устойчиви нови технологии и да се подкрепи хармонизираното и балансирано териториално развитие на островите в ЕС;
  2. приветства факта, че POSEI и финансирането за малките острови в Егейско море са запазени в настоящата многогодишна финансова рамка; подчертава ролята на тези програми за запазване на традиционните дейности, за разнообразяване на селскостопанското производство за местно потребление и за гарантиране на достатъчно снабдяване със селскостопански продукти; призовава Комисията да анализира ситуацията, пред която са изправени островите, особено най-отдалечените региони, в случай на затруднения с доставките на храни, като например тези, възникнали след избухването на епидемията от COVID-19, и да предложи подходящи мерки, съобразени с отдалечеността на тези региони; освен това подчертава, че според доклад на Комисията от 2016 г., без специфична схема POSEI, рискът от прекратяване на селскостопанското производство би могъл да има отрицателни последици за задоволяването на определени специфични потребности, а именно заетостта, въпросите, свързани с околната среда, и териториалния аспект на островните региони; настоятелно призовава Комисията да увеличава финансовите средства за програмите POSEI при извънредни ситуации, като тази, в която сега се намира селскостопанският сектор на остров Ла Палма от Канарските острови след изригването на вулкана, започнало на 19 септември 2021 г.; призовава Комисията, като алтернативна възможност, да направи управлението и прилагането на POSEI по-гъвкаво, за да се гарантира, че земеделските стопани и животновъдите в най-отдалечените региони получават пълния размер на помощта, без да се изисква да достигат 70% производство в такива ситуации на непреодолима сила или природни бедствия;

3. призовава Комисията да поддържа нивото на дългосрочното съфинансиране за най-отдалечените региони на 85% за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за да се гарантира социално-икономическото развитие на тези територии и да се облекчат проблемите, произтичащи от тяхното отдалечено местоположение;
4. подчертава необходимостта от укрепване както на интегрирания подход за териториално развитие по отношение на островите, като интегрирани териториални инвестиции и водено от общностите местно развитие, и инициативи като тези за интелигентните села и Европейските центрове за цифрови иновации, с оглед оказването на подкрепа на устойчивото селско стопанство и производството на храни, със специално внимание към екологосъобразните практики, както и на устойчивия агротуризмът; подчертава значението на насърчаването на интелигентното използване на енергия и вода, за да се гарантира, че островите извличат максимална полза от оскъдните си налични ресурси;
5. посочва, че добре организираният и ефективен морски и въздушен транспорт, включително добре поддържаната летищна инфраструктура, е важен за развитието на селскостопанския сектор на островите в ЕС, особено на най-отдалечените региони, с оглед на ограниченията, пред които са изправени;
6. счита, че живите животни следва да продължат да се транспортират по море, като се има предвид силната зависимост от техния износ на някои селскостопански сектори на островите, главно на най-малките острови, които не могат да превозват кланични трупове на животни поради малкия си размер и произтичащата от това липса на инфраструктура;
7. подчертава, че островите са дом на значителна част от световното биологично разнообразие, където то се отличава с уникални биогеографски, филогенетични и функционални характеристики, и също така че на тях се събират, за да се размножават важни животински видове, при които са констатирани несъразмерни загуби; счита, че е необходимо да се прилагат целенасочени регионални политики и действия, като например по-координирана техническа помощ за опазване и възстановяване на уникалното биологично разнообразие на островите и за опазване на техните оскъдни природни ресурси, като например почва и вода, за да се запази тяхната селскостопанска производителност, по-специално устойчивите традиционни продукти, и да се осигури препитанието на хората, като същевременно се спомогне за постигането на целите на Европейския зелен пакт; призовава Комисията и държавите членки да засилят подкрепата си за земеделските стопани, за да ги насърчат да преминат към практики, благоприятстващи биологичното разнообразие, включително чрез по-високи проценти на финансиране и съфинансиране;
8. изразява съжаление във връзка с факта, че политиките на ЕС невинаги отчитат особеностите на най-отдалечените островни територии и че потребностите на тези региони са недостатъчно представени в законодателството на ЕС; припомня, че ЕС не разполага със специфична стратегия за справяне с проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени най-отдалечените региони;

призовава Комисията да обмисли стартирането на стратегия за подробно проучване и анализ на потребностите на тези територии;

9. подчертава необходимостта от адаптиране към изменението на климата във възможно най-голяма степен, по-специално в сектора на храните и селското стопанство; подчертава, че устойчивото селско стопанство, което използва адаптирани към местните условия култури, има по-добри шансове да устои на последиците от изменението на климата; призовава държавите членки да използват по най-добър начин наличните средства и по-специално кохезионните фондове в подкрепа на земеделските стопани при извършването на необходимите промени в това отношение;
10. призовава държавите членки да използват всички налични инструменти в рамките на политиката на сближаване, за да идентифицират и насърчават възможностите за взаимно допълване и полезни взаимодействия между политиките и фондовете на ЕС с цел засилване на продоволствената сигурност и постигане на по-голяма устойчивост на островите, включително чрез насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, и да ги превърнат в неразделна част от прехода към устойчиви, кръгови продоволствени системи и интелигентни селски райони, като по този начин превърнат географските недостатъци във възможности; счита, че утвърждаването на ролята на островите в устойчивата хранителна верига чрез инструментите на политика на ЕС, включително политиката на сближаване, би могло да създаде допълнителни работни места и да намали наполовина тенденцията на обезлюдяване в островните региони;
11. отбелязва, че островните земеделски и хранителни продукти са с уникално качество поради специфичния микроклимат и топографските условия на островите; подчертава необходимостта от насърчаване на потреблението на селскостопански продукти от островните и периферните региони чрез политиката на сближаване; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да разработят устойчиви решения за транспортиране на селскостопански продукти между островите и континента; счита, че това би увеличило конкурентоспособността по-специално на малките острови и би дало възможности на дребните земеделски стопани;
12. призовава Комисията да вземе предвид специфичните проблеми, пред които бяха изправени европейските острови по време на COVID-19; призовава Комисията да вземе предвид въздействието на тези проблеми върху селското стопанство и животновъдството на острови, на които izolацията и спирането на икономиката изложиха на риск достъпа до основни доставки като гориво и вода от континенталната територия;
13. подчертава необходимостта от по-нататъшно прилагане на Декларацията от Корк 2.0 относно по-добър живот в селските райони, за да се обмислят предизвикателствата и възможностите, пред които понастоящем са изправени европейските острови; призовава в дългосрочната визия за селските райони да се включат изрично особеностите на най-отдалечените региони и островите в Егейско море; призовава Комисията да насърчава островните политики по време на процесите на регионално планиране в подкрепа на устойчивото селско

стопанство, производството на храни, агро-туризма, синята икономика и свързаността, включително чрез финансиране, което допълва ЕЗФРСР, справяне с изменението на климата, опазване на биологичното разнообразие, въвеждане на кръгова икономика и преминаване към енергия от възобновяеми източници; настоятелно призовава Комисията да направи оценка и на реалната цена на островния характер и на двойния островен характер на архипелазите, като вземе предвид уязвимостта и предимствата на островите и по-специално на най-отдалечените региони. Счита, че реалната цена на островния характер за островните региони следва да бъде взета предвид в политиката на сближаване на ЕС, като същевременно се извършва оценка на въздействието на инициативите и действията на ЕС върху островите въз основа на актуални и хармонизирани данни; подчертава, че Обсерваторията за селските райони представлява уникална възможност за изготвяне на актуални, висококачествени данни относно достъпа до земя в островните територии, наред с други въпроси, като създава основа за цялостно селскостопанско и икономическо развитие на островите в ЕС;

14. подчертава различията, които отличават най-отдалечените региони от другите острови на ЕС, както се признава в член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз; в този контекст счита, че политиките и инструментите, създадени за смекчаване на въздействието на островния характер, следва да вземат предвид тези обстоятелства;
15. призовава Комисията да създаде отделна глава, посветена на най-отдалечените региони, в своите оценки на въздействието на стратегията „От фермата до трапезата“ и стратегията за биологичното разнообразие; счита, че резултатите от тези оценки следва да бъдат взети предвид, за да се адаптират, когато е необходимо, законодателните инициативи към природните и икономическите трудности на тези региони и силната конкуренция, пред която са изправени те от трети държави;
16. призовава Комисията да проучи наличните възможности за целево заделяне на средства от POSEI и ЕЗФРСР за подпомагане на земеделските стопани и животновъдите, засегнати от природни бедствия в най-отдалечените региони;
17. призовава за укрепване на специфичните механизми в рамките на ОСП чрез POSEI, за да се намали зависимостта на най-отдалечените региони от селскостопанските и хранително-вкусовите доставки и да се укрепят продоволствената сигурност и капацитетът на тези региони за достъп до техните пазари, независимо дали са на тяхна територия или на територията на ЕС; в този смисъл призовава за увеличаване на бюджета на POSEI от 2027 г., за да се отговори на нарастващите нужди на тези отдалечени и островни региони и да се развие тяхното местно производство, тъй като те са обременени със значителни допълнителни производствени разходи;
18. счита, че е необходимо да се засили подкрепата на ЕС за модернизирането на селскостопанската дейност на островите, включително чрез насърчаване на прецизното земеделие, за да се помогне на тези региони да изпълнят целите на Европейския зелен пакт;

19. посочва обаче, че тъй като стратегията „От фермата до трапезата“ допълнително ограничава употребата на фитосанитарни продукти в ЕС, тя следва също така да отчита особеностите на тропическите и субтропичните култури в най-отдалечените региони и да ограничава достъпа до пазарите на ЕС за продукти, които не отговарят на стандартите на ЕС.
20. призовава за специален регламент за най-отдалечените региони относно общата организация на пазарите, така че да могат да се вземат под внимание специфичните екологични, географски и социални условия на териториите, попадащи в приложното поле на член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
21. призовава за максимална бдителност от страна на Комисията по отношение на либерализацията на европейския пазар и сключването на по-нататъшни търговски споразумения между ЕС и трети държави, които произвеждат същите селскостопански продукти за износ като най-отдалечените региони, но при различни социални и екологични условия, което води до нарушаване на конкуренцията; призовава Комисията да предприеме ефективни действия, за да гарантира, че търговските споразумения не застрашават мерките за подкрепа на най-отдалечените региони, по-специално в рамките на програмата POSEI; призовава Комисията да запази специално преференциално третиране на продуктите от най-отдалечените региони, както на техните местни пазари, така и на пазара на ЕС, и да защитава в пълна степен чувствителните селскостопански продукти като банани, домати, захар; призовава за създаването на работна група на Комисията по търговските споразумения;
22. призовава да се изисква строго спазване на екологичните и социалните стандарти на ЕС, приложими за тропическите стоки от трети държави и системно да бъдат въвеждани квоти за вноса на тропическите продукти с произход от тези държави въз основа на съществуващите потоци; призовава спазването на тези условия да бъде контролирано чрез въвеждането на специални механизми за наблюдение и санкциониране; препоръчва да се наложи принципът на съответствие за вноса от трети държави, по-специално по отношение на биологичните продукти;
23. припомня съвместната декларация на Парламента, Съвета и Комисията, приложена към Регламент (ЕС) 2017/540 относно преразглеждания механизъм за стабилизиране във връзка с присъединяването на Еквадор към Споразумението между ЕС и Колумбия и Перу, включително следния параграф: „Комисията ще продължи да извършва редовно анализи на състоянието на пазара и на положението на производителите на банани в Съюза след изтичането на срока на действие на механизма за стабилизиране. В случай че бъде установено сериозно влошаване на състоянието на пазара или на положението на производителите на банани в Съюза, като се има предвид значението на банановия сектор за най-отдалечените региони, Комисията ще проучи положението, заедно с държавите членки и заинтересованите страни, и ще реши дали следва да бъдат разглеждани подходящи мерки. Комисията би могла също така да свиква редовни срещи във връзка с мониторинга с държавите членки и заинтересованите страни.“

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	11.1.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 42 -: 0 0: 6
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Alin Mituța, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Bronis Ropé, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Zbigniew Kuźmiuk, Cristina Maestre Martín De Almagro

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

42	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Zbigniew Kuźmiuk, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella
The Left	Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Chris MacManus

0	-

6	0
S&D	Maria Noichl
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“